

**INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ, ĮGYVENDINAMĄ PAGAL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS
2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „BENDRADARBIAVIMAS“ VEIKLOS SRITĮ
„PARAMA EIP VEIKLOS GRUPĖMS KURTI IR JŲ VEIKLAI VYSTYTI“**

2020 10 12 Nr. 1
(data)

Projekto pavadinimas	<i>„Biologiškai vertingų produktų trumpųjų tiekimo grandinių valdymas ir vietos rinkų plėtra“</i>

I. DUOMENYS APIE PROJEKTO VYKDYTOJĄ (-US)

Projekto vadovas ir (arba) atsakingas asmuo	Vilma
	Atkočiūnienė
	Projekto vadovė (VDU Verslo ir kaimo vystymosi tyrimų instituto profesorė)
	+370 682 14169 Vilma.atkociuniene@vdu.lt
Projekto partneriai* *Įrašomi visi partneriai papildant reikiamu eilučių skaičiumi	<i>Viešoji įstaiga Vytauto Didžiojo universitetas (Pareiškėjas)</i>
	K. Donelaičio g. 58, 44248 Kaunas
	+370 682 14169
	vilma.atkociuniene@vdu.lt
	<i>UAB „Kvalitetas“ (Partneris Nr. 1)</i>
	Žirmūnų g. 68, 09124 Vilnius
	+370 52153487, +370 699 88985
	info@kvalitetas.lt
	<i>Daiva Kvedaraitė (Partneris Nr. 2)</i>
	Kaniūkų g. 3, Venciūnai, 64102 Alytaus r.
	+370 686 39933
	daiva@versloprojektai.lt
	<i>Linas Šliauteris (Partneris Nr. 3)</i>
	Nepriklausomybės al. 6-8, 85128, Naujoji Akmenė
	+370 650 72536
	info@saltalankis.com
	<i>Pilnų namų bendruomenė (Partneris Nr. 4)</i>
	Parko g. 23, Panaros k., 65320 Merkinės sen., Varėnos r.
+370 698 87006	
ekoukis@pnb.lt	
<i>Alfonsas Riauba (Partneris Nr. 5)</i>	
Alyvų f. 6A, 69454 Gudeliai, Kazlų Rūdos sav.	
+370 678 25271	
n.riauba@gmail.com	
<i>Rasa Čingienė (Partneris Nr. 6)</i>	
Baltų per. 161-6, 47122 Kaunas	
+370 682 22874	
Rasa.cingiene@gmail.com	

<i>Virgilijus Šironas (Partneris Nr. 7)</i>
Papiškių k. 1, 33280 Giedraičių sen., Molėtų r.
+370 670 08859
v.sironas@gmail.com
<i>Lietuvos šeimos ūkininkų sąjunga (Partneris Nr. 8)</i>
K. Donelaičio g. 2-222, 44213 Kaunas
+370 611 35846
info@seimosukiai.lt

II. INFORMACIJA APIE PROJEKTO EIGĄ

Projekto įgyvendinimo pradžia	2019 11 04
Numatoma projekto įgyvendinimo pabaiga	2021 11 04
Projekto įgyvendinimo vieta	<i>Kauno r., Akademija, Studentų g. 11 (duomenys patikrai vietoje)</i> <i>Vykdoma veikla: Partnerio Nr. 1, Partnerio Nr. 2, Partnerio Nr. 3, Partnerio Nr. 4, Partnerio Nr. 5, Partnerio Nr. 6, Partnerio Nr. 7, Partnerio Nr. 8 ūkiuose ir buveinėse.</i>
Siekiami tikslai	EIP veiklos grupės „Inno Food HUB“ tikslas - skleisti trumpųjų, sveikatai palankaus maisto tiekimo grandinių veiklos gerąją praktiką ir skatinti biologiškai vertingų produktų rinkų plėtrą. Projekto tikslas - sukurti savireguliacijos pagrindu funkcionuojantį inovacijų diegimo ir sklaidos modelį, skirtą spartinti trumpųjų maisto tiekimo grandinių (TMTG) formavimą ir vietos rinkų plėtrą. Novatoriški, interaktyvių santykių su vartotojais palaikymo metodai, leis gamintojams greičiau bei įvairesniais būdais pasiekti vartotojus, padės ūkininkams kurti biologiškai vertingų produktų TMTG, telks inovacijas diegiančius ūkininkus į visuotiną naudą teikiančią bendradarbiavimo tinklą. Bus sparčiau sprendžiamos regionų socialinės, ekologinės ir ekonominės darnaus vystymosi problemos.
Projekto koncepcija, turinys, svarba	BŽŪP svarbiausias tikslas - smulkių ūkių konkurencingumo skatinimas skirtinguose lygiuose, įskaitant vietos rinkas. Konstatuojant, kad žemės ūkis ir ES kaimo vietovės susiduria su daugybe problemų, kviečiama joms spręsti ieškoti naujų sprendimų. Todėl gyvybiškai svarbu ieškoti ir įgyvendinti įtraukius, visuomenę integruojančius ekonominės veiklos modelius, grindžiamus socialinių ir technologinių inovacijų diegimu. TMTG kūrimas gali būti vienas iš nedaugelio realiai įgyvendinamų socialinės integracijos sprendimų Lietuvoje. Projekto vykdymo metu sprendžiami keturi uždaviniai: • kritiškai (remiantis gerąja ES šalių patirtimi) įvertinti inovacijas diegiančių ūkių, auginančių ir gaminančių biologiškai vertingus produktus, veiklos „nuo lauko iki stalo“ patirtį; • įvertinti biologiškai vertingų produktų rinkų vystymo tendencijas ir galimybes, atsižvelgiant į vartotojų vertybes ir vartojimo poreikius; • diegti inovacijas ir užtikrinti kokybę biologiškai vertingų produktų gamybos ir laikymo sistemoje, didinant TMTG efektyvumą ir tvarumą; • organizuoti ūkių, gaminančių biologiškai vertingus produktus, tinklaveiką, užtikrinant TMTG patirties sklaidą ir rinkų vystymą.

	EIP grupė siekia rinkos sąlygomis inicijuoti TMTG įvairių verslo modelių kūrimąsi ir tam reikalui panaudoti ūkininkams svarbių inovacijų sklaidą. Vertės auginimo inovacijų paketas, skirtas grandinei „nuo lauko iki stalo“ kurti, skatins ūkininkus telktis, jei norės EIP grupės siūlomas ir pelningas inovacijas įgyvendinti. Perėjimas prie sudėtingesnių, ūkininkų bendradarbiavimu grįstų TMTG funkcionavimo formų, pagerins mažų ir vidutinių ūkių padėtį rinkoje ir tuo pačiu sustiprins jų konkurencingumą. TMTG praktikos plėtra turės įtakos ir kaimo ir miesto gyventojų gyvenimo kokybės gerinimui.
Tikslinės grupės, kitų EIP projekto dalyvių skaičius ir jų pavadinimai	Procesų ir technologijų plėtojimo bei tobulinimo projekte dalyvauja šeši ūkio subjektai (Daivos Kvedaraitės ūkis, Lino Šliauterio ūkis, Pilnų namų bendruomenė, Alfonso Riaubos ūkis, Rasos Čingienės ūkis, Virgilijaus Širono ūkis), partneriai plėtojantys trumpąsias maisto tiekimo grandines. Du ūkiai augina ir gamina pluoštinių kanapių produktus, du ūkiai augina ir gamina šaltalankių produktus, vienas ūkis augina vaistinius augalus ir gamina arbatas, maisto miltelius. Ūkininkai kurs ir diegs inovacijas, dalinsis gerąja praktika su kitais ūkininkais, atnaujins biologiškai vertingų produktų asortimentą; dalyvaus atliekant eksperimentinę aukštos pridėtinės vertės produktų gamybą panaudojant savo ūkių bazę; kartu su konsultantais kurs gamintojus vienijančias vietas maisto bendrystės erdves (HUB), apjungiančias ūkininkus ir vartotojus. Projekte dalyvauja Lietuvos šeimos ūkių sąjunga, vienijanti apie 4000 šeimos ūkių, ir konsultavimo įmonė „Kvalitetas“. Tiesioginės tikslinės grupės: • Maži ir vidutiniai ūkiai (fiziniai ir juridiniai asmenys), plėtojantys pirminę itin biologiškai vertingų produktų gamybą ir perdirbimą, ir jų kuriami kooperatyvai. • Biologiškai vertingų augalinių produktų vartotojai. • Žemės ūkio srities specialistai, konsultantai, kaupiantys ir perduodantys žinias ir inovacijas ūkiams. • Mokslo, studijų ir švietimo institucijos, kuriančios inovacijas ir žinias. Netiesioginės tikslinės grupės: • Valstybė ir šalies ekonomikos subjektai. • Žemės ūkio ministerija. • Įvairios žemės ūkio srities organizacijos kontroliuojančios institucijos. Kaimo gyventojai ir kiti. Įgyvendinant projektą bandymų ūkiuose sukauptos žinios ir TMTG kūrimo geroji patirtis bus perduota kitiems smulkiems ir vidutiniams ūkiams per sukurtus bendradarbiavimo tinklus 3 pilotiniuose šalies rajonuose ir sukurtas 3 gamintojus ir vartotojus vienijančias vietas maisto bendrystės erdves (HUB), apjungiančias šalies ūkininkus. Projekto rezultatai tiesiogiai darys įtaką ūkių, dalyvaujančių biologiškai vertingų produktų trumposiose tiekimo grandinėse, veiklos gyvybingumui ir konkurencingumui. Bus identifikuoti bandomiesiems ūkiams reikalingi inovaciniai, technologiniai, vadybiniai, rinkodaros sprendimai. Maisto produktų kokybę visoje TMTG padės užtikrinti parengtos ir įdiegtos žaliavos ir jos produktų kokybės valdymo ir optimizavimo rekomendacijos. Dėmesį koncentruojant į biologinę produkcijos vertę bus siūlomos proekologiškos inovacijos, naujovių diegimas neišvengiamai apims visas maisto produktų gamybos ir tiekimo „nuo lauko iki stalo“ grandis. Rezultatai padės palaikyti dirvožemio gyvybingumą, optimizuoti produkcijos laikymo ir pirminio perdirbimo procesus. Kompleksiškai sprendžiant TMTG kūrimo klausimus ir su vietos produkcija orientuojantis į vietos rinką bus sprendžiami gamybos

	atliekų antrinio panaudojimo klausimai bei mažinamos produkcijos logistikos, transportavimo ir realizavimo sąnaudos. TMTG organizavimą paskatins atliktas biologiškai vertingų produktų pardavimo bandymas - surengta 1 nacionalinio lygmens ateities sandorių kontaktų mugė. Projekto gerąją patirtį viešinant elektroninėje bendradarbiavimo platformoje ūkiai bus skatinami kurti TMTG ir aktyviai įsitraukti į tinklaveikos procesą.
Projekto rezultatai	Projektas susideda iš trijų pagrindinių etapų: <i>I etapas. Tai parengiamasis etapas.</i> Šio etapo metu bus įsigyjama įranga, kitos priemonės ir paslaugos, taip pat bus atliekama ES šalių TMTG organizavimo gerosios praktikos pavyzdžių analizė, kurios duomenys pasitarnaus kituose projekto įgyvendinimo etapuose; <i>II etapas. Situacijos Lietuvoje analizė ir novatoriškų sprendimų paieška.</i> Šio etapo metu bus analizuojami biologiškai vertingų produktų TMTG organizavimo ypatumai Lietuvoje: bendradarbiaujant su 6 bandymų ūkių savininkais ir pasitelkus EIP grupės narių išteklius bei Slėnio „Nemunas“ infrastruktūrą bus ieškoma novatoriškų sprendimų. Sprendimų, kuriuos būtų galima praktiškai diegti visose biologiškai vertingų produktų gamybos, produkcijos laikymo, perdirbimo ir realizavimo grandyse. Bus atlikta vartotojų (įtraukiant ir TMTG dalyvius) dvi apklausos ir sudaryta rinkos tyrimų duomenų bazė, atkleidžianti vartotojų poreikius ir požiūrį į biologiškai vertingus produktus, pagamintus iš vaistinių augalų, kanapių ir šaltalankių. Nustatyta bandymų ūkių, kuriančių ir/arba tobulinančių TMTG, optimali gamybos apimtis ir pagrindinių produktų ekonomiškumo užsakymo dydis (EUD). <i>III etapas. Rezultatų sklaida ir pritaikomumo demonstravimas.</i> Šio etapo metu bus sukurtas ir išbandytas interaktyvių santykių su vartotojais palaikymo modelis, grindžiamas pasitikėjimu ir bendradarbiavimo vystymu, parengtos ir įdiegtos žaliavos ir jos produktų kokybės valdymo ir optimizavimo rekomendacijos. Lygiagrečiai šiems trims etapams bus vykdomas projekto veiklų koordinavimas ir administravimas, EIP veiklos grupės narių bendradarbiavimas ir veiklos viešinimas. Visus tris projekto vykdymo etapus taip pat apims ūkių, gaminančių biologiškai vertingus maisto produktus, tinklaveikos organizavimas, kuris užtikrins projekte sukurtų inovacijų sklaidą ir šalies (3 pilotinių savivaldybių) mastu bei prisidės prie TMTG formavimo ir vietos rinkų plėtros. Laukiami projekto inovacijų pritaikymo rezultatai: • Sukurta ir projekto eigoje nuolat palaikoma ūkių, kuriančių TMTG ir dalyvaujančių tinklaveikoje šalies mastu, elektroninė bendradarbiavimo platforma. • Sukurtas savireguliacijos pagrindu funkcionuojantis inovacijų diegimo ir sklaidos modelis, skirtas spartinti TMTG formavimą ir vietos rinkų plėtrą. • Bandymų ūkiuose padidintas realizuotos TMTG produkcijos kiekis ir atnaujintas produktų asortimentas. Galimybės prie EIP veiklos grupės „Inno Food HUB“ sukurti tinklo prisijungti ir kitų šalies rajonų ūkininkams nebus ribojamos, nes tinklaveika, kaip naujas veikimo būdas, neriboja bendrų ūkinių sąveikų skaičiaus. Projekto veiklų tęstinumo galimybės: 1. <i>Palaikomas ir vystomas trumposios biologiškai vertingų maisto produktų tiekimo grandinės valdymo ir vietos rinkų plėtros interaktyvus tinklas</i> – elektroninė bendradarbiavimo platforma – sudarys prielaidas tobulinti TMTG valdymą, stiprinti ūkių konkurencingumą, plėtoti tinklaveiką.

	2. <i>Naujos bendradarbiavimo formos</i> skatins EIP veiklos grupės „Innofood Hub“ narius teikti ir įgyvendinti naujus nacionalinius ir tarptautinius projektus, bus plėtojama inovacijų kūrimo ir diegimo kultūra. 3. <i>TMTG veiklos kritinių rizikos taškų nustatymo metodika</i>, biologiškai vertingos žaliavos ir jos produktų vertės kūrimo ir išsaugojimo priemonės galės būti pritaikomos nacionaliniu ir tarptautiniu mastu. 4. <i>Bus plėtojamos sukurtos gamintojus vienijančios bendrystės erdvės (HUB)</i>, jos funkcionuos kaip konkretūs bendradarbiavimo prototipai, iš kurių ateityje vystysis įvairios kitos bendradarbiavimo formos: gamintojų organizacijos, socialiniai kooperatyvai, socialiniai ūkiai, ar kiti socialinio verslo dariniai. Šie dariniai, vykdydami įvairias naujas funkcijas, transformuosis į vietos maisto sistemas. 5. <i>Orientacija į besikeičiančius vartotojų ir visuomenės poreikius padės atnaujinti produktų asortimentą</i>, todėl didės biologiškai vertingų produktų dalis, parduodamų panaudojant TMTG. 6. <i>Tinklaveika užtikrins sisteminius pokyčius, kuriems negresia valdymo sutrikimai (disfunkcijos)</i>, nes tai yra savireguliacinė.
Pridedami dokumentai	Startuoja EIP projektas „Biologiškai vertingų produktų trumpųjų tiekimo grandinių valdymas ir vietos rinkų plėtra“: https://zua.vdu.lt/startuoja-eip-projektas-biologiskai-vertingu-produktu-trumpuju-tiekimo-grandiniu-valdymas-ir-vietos-rinku-pletra/ UAB Kvalitetas“ apie EIP projektą: https://www.kvalitetas.lt/lt/projektai-kaimo-pletra Pilnų namų bendruomenė apie EIP projektą: https://pnb.lt/projektai/biologiskai-vertingu-produktu-trumpuju-tiekimo-grandiniu-valdymas-ir-vietos-rinku-pletra/ EIP veiklos grupės „Innofood HUB“ inicijuota lauko diena kanapių ūkyje: https://zua.vdu.lt/eip-veilos-grupes-innofood-hub-inicijuota-lauko-diena-kanapiu-ukyje/ EIP veiklos grupės „INNO FOOD HUB“ narių ir partnerių nuotolinis susitikimas: https://zua.vdu.lt/eip-veiklos-grupes-inno-food-hub-nariu-ir-partneriu-nuotolinis-susitikimas/ Krizių laikotarpiu gyventojų saugumą didintų išplėtos vietos maisto sistemos: https://zua.vdu.lt/kriziu-laikotarpiu-gyventoju-sauguma-didintu-ispletotos-vietos-maisto-sistemas-2/

(Parašas)

Vilma Atkočiūnienė

(Vardas, pavardė)